

Repertoriul jurisprudenței

CONCLUZIILE AVOCATULUI GENERAL

JÁN MAZÁK

prezentate la 13 septembrie 2012¹

Cauza C-282/11

Concepción Salgado González

împotriva

Instituto Nacional de la Seguridad Social (INSS)

și

Tesorería General de la Seguridad Social (TGSS)

[cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare formulată de Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Spania)]

„Cerere de pronunțare a unei hotărâri preliminare — Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 — Pensie pentru limită de vârstă — Calculul prestațiilor”

I – Introducere

1. Prin ordonanța din 9 mai 2011, primită de Curte la 6 iunie 2011, Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Spania) a adresat Curții patru întrebări preliminare cu privire la interpretarea Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971², astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1791/2006 din 20 noiembrie 2006³ (denumit în continuare „Regulamentul nr. 1408/71”), și a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială⁴, astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 988/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 (denumit în continuare „Regulamentul nr. 883/2004”)⁵.

2. Întrebările au fost ridicate în cadrul unei acțiuni formulate de doamna Salgado González împotriva Instituto Nacional de la Seguridad Social (Institutul Național pentru Securitate Socială, denumit în continuare „INSS”) și Tesorería General de la Seguridad Social (Trezoreria Generală pentru Securitate Socială, denumită în continuare „TGSS”) cu privire la calcularea pensiei pentru limită de vârstă a doamnei Salgado González. Instanța de trimitere solicită să se stabilească aspectul dacă aplicarea

1 — Limba originală: engleza.

2 — Regulamentul privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în interiorul Comunității (JO L 149, p. 2, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 26).

3 — Regulamentul de adaptare a anumitor regulamente și decizii adoptate în domeniile liberei circulații a mărfurilor, liberei circulații a persoanelor, dreptului societăților comerciale, politicii în domeniul concurenței, agriculturii (inclusiv legislația sanitar-veterinară și fitosanitară), politicii în domeniul transporturilor, fiscalității, statisticii, energiei, mediului, cooperării în domeniile justiției și afacerilor interne, uniunii vamale, relațiilor externe, politicii externe și de securitate comune și instituțiilor, având în vedere aderarea Bulgariei și a României (JO L 363, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 7, p. 15).

4 — JO L 166, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 7, p. 82.

5 — Regulamentul de modificare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială și de stabilire a conținutului anexelor acestuia (JO L 284, p. 43).

anumitor dispoziții din Regulamentul nr. 1408/71 sau din Regulamentul nr. 883/2004 coroborate cu articolul 162 alineatul 1 din Legea generală spaniolă privind securitatea socială (la Ley General de la Seguridad Social) conduce la o diminuare nelegală a pensiei unui lucrător migrant care desfășoară activități independente.

II – Contextul juridic

A – Dreptul Uniunii

3. Articolul 45 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede următoarele:

„Dacă legislația unui stat membru condiționează dobândirea, menținerea sau redobândirea dreptului la prestații în temeiul unui regim [...] de realizarea perioadelor de asigurare sau de rezidență, instituția competentă a respectivului stat membru ține seama, în măsura necesară, de perioadele de asigurare sau de rezidență realizate în temeiul legislației oricărui alt stat membru în cadrul unui regim general sau în cadrul unui regim special, ca lucrător salariat sau ca lucrător care desfășoară o activitate independentă. În acest scop, aceasta ia în considerare aceste perioade ca și cum ar fi fost realizate în temeiul propriei legislații.”

4. Articolul 46 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede:

„În cazul în care condițiile impuse de legislația unui stat membru pentru a avea dreptul la prestații sunt îndeplinite numai după aplicarea articolului 45 și/sau a articolului 40 alineatul (3), se aplică următoarele reguli:

- (a) instituția competentă calculează quantumul teoretic al prestației pe care ar putea să o pretindă persoana interesată, cu condiția ca toate perioadele de asigurare sau de rezidență care au fost realizate în temeiul legislației statelor membre căreia i s-a supus lucrătorul salariat sau lucrătorul care desfășoară o activitate independentă să fi fost realizate în statul respectiv în temeiul legislației pe care o aplică la data acordării prestației. Dacă, în temeiul acestei legislații, quantumul prestației este independent de durata perioadelor realizate, quantumul se consideră ca fiind quantumul teoretic menționat în prezentul alineat;
- (b) instituția competentă stabilește ulterior quantumul efectiv al prestației pe baza quantumului teoretic menționat la alineatul anterior, în conformitate cu raportul dintre durata perioadelor de asigurare sau de rezidență realizate înaintea producerii riscului în temeiul legislației pe care o aplică și durata totală a perioadelor de asigurare sau de rezidență realizate înaintea producerii riscului în temeiul legislațiilor tuturor statelor membre în cauză.”

5. Articolul 47 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71 prevede:

„Pentru calcularea quantumurilor teoretice și *pro rata* menționate la articolul 46 alineatul (2), se aplică următoarele reguli:

[...]

(g) în cazul în care, în temeiul legislației unui stat membru, prestațiile sunt calculate pe baza contribuțiilor medii, instituția competentă stabilește respectiva medie prin referire doar la perioadele de asigurare realizate în temeiul legislației statului respectiv.”

6. Potrivit articolului 89 din Regulamentul nr. 1408/71, procedurile speciale pentru aplicarea legislațiilor anumitor state membre sunt menționate în anexa VI.

7. Rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 prevede:

- „(a) În temeiul articolului 47 din regulament, calcularea prestației teoretice spaniole se realizează pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole.
- (b) cuantumul pensiei obținute se mărește cu cuantumul majorărilor și al revalorizărilor calculate pentru fiecare an ulterior, pentru pensiile de același fel.”

8. Regulamentul nr. 1408/71 a fost abrogat prin Regulamentul nr. 883/2004 de la 1 mai 2010, data intrării în vigoare a acestui din urmă regulament.

B – Dreptul național

9. Articolul 161 alineatul 1 litera b) din Legea generală privind securitatea socială prevede că dreptul la pensie pentru limită de vârstă este condiționat, printre altele, de plata contribuțiilor pentru o perioadă de minimum 15 ani. Articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială prevede că „baza de evaluare a pensiei pentru limită de vârstă de tip contributiv se calculează prin împărțirea la 210 a bazelor de contribuție ale persoanei în cauză în cursul celor 180 de luni imediat anterioare lunii care precedă evenimentul care dă dreptul la prestație”.

III – Acțiunea principală și întrebările preliminare

10. Doamna Salgado González a contribuit în Spania la regimul special pentru lucrătorii care desfășoară activități independente (Régimen Especial de Trabajadores Autónomos) pentru o perioadă totală de 3 711 zile, de la 1 februarie 1989 până la 31 martie 1999, iar în Portugalia pentru o perioadă totală de 2 100 de zile, de la 1 martie 2000 până la 31 decembrie 2005.

11. Doamna Salgado González a solicitat în Spania o pensie pentru limită de vârstă, care i-a fost acordată de la 1 ianuarie 2006. Atunci când a calculat pensia doamnei Salgado González, INSS a adunat bazele de contribuție spaniole dintre 1 aprilie 1984 și 31 martie 1999, perioadă care reprezintă cei 15 ani imediat anteriori plății ultimei sale contribuții la asigurările sociale spaniole. În continuare, INSS a împărțit aceste baze de contribuție la divizorul 210 (corespunzător numărului de contribuții aferente salariului lunar și indemnizațiilor speciale anuale realizate în cursul a 180 de luni sau a 15 ani) în conformitate cu articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială. Rezultatul obținut a fost „base reguladora” sau baza de evaluare. Având în vedere că doamna Salgado González a început să plătească contribuții la asigurările sociale spaniole numai de la 1 februarie 1989, bazele de contribuție corespunzătoare perioadei cuprinse între 1 aprilie 1984 și 31 ianuarie 1989 au fost calculate de INSS la valoarea zero⁶, ceea ce a determinat o reducere a bazei sale de evaluare (base reguladora).

12. În cele din urmă, baza de evaluare a doamnei Salgado González a fost stabilită la 336,83 EUR pe lună⁷.

6 — Instanța de trimitere observă că, potrivit legislației spaniole, există un mecanism de acoperire a lacunelor create de articolul 162 alineatul 2 din Legea generală privind securitatea socială, care permite ca perioadele în care nu a existat obligația de a contribui să fie acoperite cu bazele minime de contribuție. Totuși, astfel cum reiese din dispozițiile suplimentare ale articolului 8 alineatul 4 din aceeași lege, acest mecanism nu este aplicabil lucrătorilor care desfășoară activități independente, precum doamna Salgado González.

7 — La 8 ianuarie 2007, doamna Salgado González a susținut că baza de evaluare (base reguladora) a pensiei sale trebuia să fie de 864,14 EUR pe lună. Sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, din decizia de trimitere și din susținerile INSS și ale TGSS în fața Curții rezultă că susținerea doamnei Salgado González s-a întemeiat, printre altele, pe contribuțiile realizate în Portugalia în perioada cuprinsă între 1 ianuarie 1991 și 31 decembrie 2005.

13. Ulterior, baza de evaluare (base reguladora) pentru perioada cuprinsă între 1 aprilie 1984 și 31 martie 1999 a fost diminuată prin înmulțirea cu 53 %⁸, procent corespunzător perioadei de contribuție a doamnei Salgado González⁹, și cu 63,86 %, procent corespunzător unei *pro rata temporis* în Spania¹⁰.

14. După epuizarea căii administrative preliminare, doamna Salgado González a introdus o acțiune la Juzgado de lo Social (Tribunalul pentru Securitate Socială) nr. 3 din Ourense, invocând diferențe cu privire la pensia pentru limită de vârstă. Juzgado de lo Social a respins acțiunea. Această hotărâre a fost atacată cu apel de doamna Salgado González în fața instanței de trimitere.

15. În ordonanța de trimitere, instanța națională observă că, atunci când a calculat baza de evaluare (base reguladora), INSS s-a întemeiat pe rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 coroborată cu articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială. Rezervele instanței de trimitere au fost determinate chiar de această aplicare coroborată a celor două dispoziții.

16. Potrivit instanței de trimitere, deși nu există îndoieli cu privire la imposibilitatea de a utiliza contribuțiile plătite în Portugalia de doamna Salgado González pentru calculul bazei de evaluare a pensiei pentru limită de vârstă¹¹ în Spania, se ridică întrebarea dacă respectivul calcul realizat de INSS este corect sau dacă a condus la o diminuare nelegală a dreptului la pensie pentru limită de vârstă, pe care doamna Salgado González o numește *pro rata* dublă.

17. Prin aplicarea coroborată a rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 și a articolului 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială, INSS adună contribuțiile efective ale asiguratului în cursul celor 15 ani imediat anteriori ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole și împarte totalul la 210.

18. Instanța de trimitere observă totuși că în rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 nu se face nicio referire la perioada de 15 ani, nici la divizorul 210, care derivă din articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială.

19. Instanța de trimitere consideră că într-o astfel de situație există trei posibilități de interpretare.

20. Prima posibilitate de interpretare este cea avansată de INSS, care, în opinia instanței de trimitere, nu ține seama nici de garanțiile privind libera circulație a lucrătorilor în raport cu prestațiile sociale prevăzute la articolul 48 TFUE, nici de egalitatea de tratament a lucrătorilor nonmigranți și migranți prevăzută la articolul 3 din Regulamentul nr. 1408/71, pentru trei motive.

8 — Care a avut drept rezultat cuantumul teoretic al prestației.

9 — Sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, din dosarul prezentat Curții rezultă că proporția de 53 % a fost calculată pe baza celor 16 ani lucrați de doamna Salgado González în Spania și în Portugalia. Proporția de 50 % corespunde primilor 15 ani de contribuție, iar cea de 3 % corespunde celui de al șaisprezecelea an.

10 — Sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, din dosarul prezentat Curții rezultă că proporția de 63,86 % corespunde unei perioade de 3 711 zile, de la 1 februarie 1989 până la 31 martie 1999, lucrată de doamna Salgado González în Spania, dintr-o perioadă totală de 5 811 (3 711 + 2 100) zile lucrate în Spania și în Portugalia, de la 1 februarie 1989 până la 31 decembrie 2005. A se vedea articolul 46 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71.

11 — A se vedea Hotărârea din 12 septembrie 1996, Lafuente Nieto (C-251/94, Rec., p. I-4187), Hotărârea din 9 octombrie 1997, Naranjo Arjona și alții (C-31/96-C-33/96, Rec., p. I-5501), și Hotărârea din 17 decembrie 1998, Grajera Rodríguez (C-153/97, Rec., p. I-8645).

21. În această privință, instanța de trimitere consideră că utilizarea divizorului 210 pentru lucrătorii migranți, chiar în cazul în care numărul anilor de contribuție în Spania este mai mic de 15, îi situează pe aceștia pe o poziție inegală în raport cu lucrătorii nonmigranți care contribuie în Spania. Această inegalitate apare întrucât, la un efort de contribuție egal cu cel al unui lucrător nonmigrant care contribuie în Spania, lucrătorul migrant – al cărui efort de contribuție este împărțit între Spania și un alt stat membru – va avea o bază de evaluare (base reguladora) cu atât mai mică cu cât a contribuit mai puțin în Spania (și, în plus, va suferi o diminuare corespunzătoare a *pro rata temporis*).

22. Instanța de trimitere consideră că aceasta nu garantează obiectivul comunitar potrivit căruia „lucrătorul migrant nu trebuie să sufere o diminuare a cuantumului prestației pe care ar fi obținut-o dacă nu ar fi fost migrant”¹².

23. În plus, potrivit instanței de trimitere, cu cât un lucrător migrant contribuie mai mult în alt stat membru al Uniunii Europene, cu atât dispune de mai puțin timp în viața sa profesională pentru a realiza contribuții în Spania, acestea fiind singurele contribuții care pot fi luate în considerare potrivit rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71. Astfel, perioada de 15 ani la care face referire articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială creează o altă diferență în raport cu lucrătorul nonmigrant care contribuie în Spania și care dispune de toată viața sa profesională pentru a acoperi această perioadă de 15 ani. Pe scurt, accesul lucrătorului migrant comunitar la o pensie pentru limită de vârstă care să fie conformă cu efortul său de contribuție este mai dificil în comparație cu lucrătorul nonmigrant care contribuie în Spania.

24. Mai mult, potrivit instanței de trimitere, dat fiind că un element fundamental pentru libera circulație a lucrătorilor este lăsat la aprecierea legiuitorului spaniol, care poate extinde intervalul temporal prevăzut la articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială¹³, divizorul la care se va împărți totalul contribuțiilor spaniole care trebuie luate în considerare pentru lucrătorii migranți ar putea fi majorat din nou, iar pensiile acestora vor scădea și mai mult.

25. Instanța de trimitere consideră că există o altă posibilitate de interpretare care este mai conformă cu obiectivele comunitare. Atunci când prevede că „calcularea prestației teoretice spaniole se realizează pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole”, rubrica H (Spania) punctul 4 litera (a) din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 trebuie interpretată în sensul că instituie o modalitate specifică de calcul, potrivit căreia bazele de contribuție efective ale asiguratului din anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole se adună, iar rezultatul se împarte la numărul de ani în care au fost realizate contribuțiile respective.

26. Instanța de trimitere observă că, în cazul în care interpretarea prezentată la punctul 25 de mai sus s-ar aplica în prezenta cauză, contribuțiile realizate de doamna Salgado González în Spania nu s-ar împărți la 210, ci la numărul de ani în care aceasta a contribuit în Spania, mai precis la numărul de ani din perioada cuprinsă între 1 februarie 1989 și 31 martie 1999.

27. Potrivit instanței de trimitere, ar mai exista o posibilitate de interpretare, care ar conduce la o bază de evaluare (base reguladora) inferioară celei care rezultă în urma aplicării opțiunii anterioare de la punctele 25 și 26 de mai sus. Perioada de contribuție din Portugalia ar fi acoperită cu baza de contribuție din Spania care se apropie cel mai mult în timp de această perioadă, ținând seama de evoluția prețurilor de consum, astfel cum prevede punctul 2 litera (a) (Spania) din anexa XI la Regulamentul nr. 883/2004, care instituie o regulă nouă, neprevăzută la rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71. Instanța de trimitere consideră că aceasta ar fi o aplicare prin analogie. În primul rând, întrucât punctul 2 litera (a) (Spania) din anexa XI la Regulamentul

12 — A se vedea Hotărârea Lafuente Nieto (citată la nota de subsol 11, punctul 38).

13 — Și, în fapt, acesta a procedat astfel în 1985, când l-a extins de la 2 la 8 ani, și în 1997, când l-a extins de la 8 la 15 ani.

nr. 883/2004 nu este aplicabil *ratione temporis* în prezenta cauză. În al doilea rând, întrucât punctul 2 litera (a) (Spania) din anexa XI la Regulamentul nr. 883/2004 prevede, în aceiași termeni ca predecesora sa, dispoziția de la rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 – că „calcularea prestației teoretice spaniole se realizează pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole”. În prezenta cauză, perioadele de asigurare acoperite în Portugalia sunt imediat ulterioare, iar nu imediat anterioare ultimei contribuții realizate în Spania.

28. Pentru motivele prezentate mai sus, instanța de trimitere a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele patru întrebări preliminare:

- „1) Este conformă cu obiectivele comunitare prevăzute la [articolul 48 TFUE și la articolul 3 din Regulamentul nr. 1408/71], precum și cu dispozițiile [rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71] interpretarea [acestei din urmă dispoziții] în sensul că, pentru calcularea prestației teoretice în Spania efectuată pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole, totalul astfel obținut se împarte la 210, acest divizor fiind stabilit pentru calcularea bazei de evaluare a pensiei pentru limită de vârstă în conformitate cu articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială?
- 2) (În cazul în care răspunsul la prima întrebare este negativ): Este conformă cu obiectivele comunitare prevăzute la [articolul 48 TFUE și la articolul 3 din Regulamentul nr. 1408/71], precum și cu dispozițiile [rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71] interpretarea [acestei din urmă dispoziții] în sensul că, pentru calcularea prestației teoretice în Spania efectuată pe baza contribuțiilor efective ale asiguratului în anii imediat anteriori plății ultimei contribuții la asigurările sociale spaniole, totalul astfel obținut se împarte la numărul de ani de contribuție în Spania?
- 3) (În cazul în care răspunsul la a doua întrebare este negativ și oricare ar fi răspunsul la prima întrebare, fie pozitiv, fie negativ): [punctul 2 litera (a) (Spania) din anexa XI] la Regulamentul (CE) nr. 883/2004 [...] este aplicabil prin analogie cazului examinat în prezenta procedură, cu scopul de a îndeplini obiectivele comunitare prevăzute la [articolul 48 TFUE și la articolul 3 din Regulamentul nr. 1408/71] și, ca urmare a acestei aplicări, perioada de contribuție în Portugalia este acoperită cu bazele de contribuție din Spania care sunt cel mai apropiate în timp de perioada menționată, ținând seama de evoluția prețurilor de consum?
- 4) (În cazul în care răspunsul la prima, la a doua și la a treia întrebare este negativ): Care ar fi, în cazul în care niciuna dintre interpretările propuse anterior nu ar fi în totalitate sau parțial corectă, interpretarea [rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71], care, fiind utilă pentru soluționarea litigiului examinat în prezenta procedură, este mai conformă cu obiectivele comunitare prevăzute la [articolul 48 TFUE și la articolul 3 din Regulamentul nr. 1408/71], precum și cu modul de redactare a [rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71]?”

IV – Procedura în fața Curții

29. Au prezentat observații scrise INSS și TGSS (împreună), Regatul Spaniei și Comisia. Acestea au prezentat, de asemenea, observații orale în cadrul ședinței din 24 mai 2012.

V – Apreciere

30. Cu titlu preliminar, este necesar să se stabilească dacă, în ceea ce privește dreptul la pensie al doamnei Salgado González în Spania, este aplicabil Regulamentul nr. 1408/71 sau Regulamentul nr. 883/2004. Din dosarul prezentat Curții rezultă că doamna Salgado González avea dreptul de a solicita o pensie pentru limită de vârstă de la 1 ianuarie 2006¹⁴. Având în vedere că Regulamentul nr. 883/2004 a intrat în vigoare numai de la 1 mai 2010¹⁵ și că nu există niciun element în dosarul prezentat Curții care să arate că doamna Salgado González a solicitat o revizuire a drepturilor sale la pensie în Spania în conformitate cu dispozițiile tranzitorii prevăzute, printre altele, la articolul 87 alineatul (5) din Regulamentul nr. 883/2004, considerăm că Regulamentul nr. 1408/71 este aplicabil *ratione temporis* situației de fapt din acțiunea principală. În plus, observăm că, deși cele patru întrebări ale instanței naționale se referă la articolul 48 TFUE, situației de fapt din acțiunea principală i se aplică, în opinia noastră, articolul 42 CE dacă se ia în considerare data la care i s-a acordat doamnei Salgado González o pensie în Spania¹⁶.

31. În prealabil, trebuie amintit că Regulamentul nr. 1408/71 nu organizează un regim comun de securitate socială, ci permite menținerea unor regimuri naționale distincte și are drept unic obiectiv să asigure o coordonare între acestea din urmă. Prin urmare, în lipsa unei armonizări la nivelul Comunității, legislația fiecărui stat membru este cea care trebuie să stabilească, pe de o parte, condițiile dreptului sau ale obligației de afiliere la un regim de securitate socială și, pe de altă parte, condițiile care dau dreptul la prestații. În exercitarea acestei competențe, statele membre trebuie să respecte totuși dreptul comunitar și în special dispozițiile Tratatului CE referitoare la libertatea de circulație și de ședere pe teritoriul statelor membre, recunoscută oricărui cetățean al Uniunii¹⁷.

32. Doamna Salgado González beneficiază de posibilitatea de a cumula perioadele de asigurare din Spania cu cele din Portugalia, printre altele, în temeiul articolului 45 din Regulamentul nr. 1408/71 și are astfel dreptul de a primi pensie în Spania¹⁸. Acțiunea principală privește metoda de calcul și, așadar, cuantumul pensiei pentru limită de vârstă a doamnei Salgado González în Spania.

14 — A se vedea punctul 11 de mai sus.

15 — O dată cu intrarea în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 987/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 septembrie 2009 de stabilire a procedurii de punere în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială (JO L 284, p. 1). A se vedea articolul 91 din Regulamentul nr. 883/2004. Regulamentul nr. 1408/71 a fost abrogat la aceeași dată. A se vedea articolul 90 alineatul (1) din Regulamentul nr. 883/2004.

16 — Conținutul articolului 48 TFUE este într-o oarecare măsură diferit de cel al articolului 42 CE (ex-articolul 51 CEE). Subliniem faptul că, în temeiul articolului 48 TFUE, Parlamentul și Consiliul primesc competența expresă de a adopta măsuri în domeniul securității sociale în privința lucrătorilor care desfășoară activități independente. Potrivit articolului 42 CE, astfel de măsuri erau adoptate de Consiliu în ceea ce îi privește pe lucrătorii salariați. Cu toate acestea, trebuie amintit că dispozițiile Regulamentului nr. 1408/71 au fost extinse în raport cu lucrătorii care desfășoară activități independente prin Regulamentul (CEE) nr. 1390/81 al Consiliului din 12 mai 1981 de extindere în raport cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii de familie ai acestora a Regulamentului (CEE) nr. 1408/71 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați și cu familiile acestora care se deplasează în cadrul Comunității (JO L 143, p. 1, Ediție specială, 05/vol. 1, p. 202). Jurisprudența Curții în cauzele privind lucrători salariați se referă în mod frecvent la necesitatea de a interpreta Regulamentul nr. 1408/71 în conformitate cu articolul 42 CE și cu obiectivele acestei dispoziții. Considerăm că, în urma adoptării Regulamentului nr. 1390/81, atunci când o dispoziție a Regulamentului nr. 1408/71 se aplică atât lucrătorilor migranți salariați, cât și lucrătorilor migranți care desfășoară o activitate independentă, orice referire din jurisprudența Curții cu privire la necesitatea interpretării acestei dispoziții în conformitate cu articolul 42 CE și cu obiectivele sale se aplică *mutatis mutandis* lucrătorilor migranți care desfășoară activități independente.

17 — A se vedea prin analogie Hotărârea din 21 iulie 2011, Stewart (C-503/09, Rep., p. I-6497, punctele 75-77 și jurisprudența citată).

18 — A se vedea punctul 9 de mai sus, în care sunt prezentate dispozițiile articolului 161 alineatul 1 litera b) din Legea generală privind securitatea socială care prevăd că, pentru a beneficia de o pensie pentru limită de vârstă în temeiul legislației spaniole, este obligatorie plata contribuțiilor pentru o perioadă de minimum 15 ani. Statul membru are dreptul să impună o perioadă minimă de cotizare în scopul recunoașterii dreptului la o pensie prevăzută de legislația națională și să stabilească natura și limita perioadelor de asigurare care pot fi luate în considerare în acest scop, cu condiția ca, în conformitate cu articolul 45 din Regulamentul nr. 1408/71, perioadele realizate în temeiul legislației oricărui alt stat membru să fie de asemenea luate în considerare, în aceleași condiții, ca și cum ar fi fost realizate în temeiul propriei legislații. A se vedea Hotărârea din 3 martie 2011, Tomaszewska (C-440/09, Rep., p. I-1033, punctul 31).

33. Potrivit legislației spaniole, cuantumul pensiei pentru limită de vârstă a doamnei Salgado González depinde, în primul rând, în conformitate cu articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială, de baza sa de evaluare (base reguladora), care reprezintă nivelul mediu al contribuțiilor acesteia pentru o perioadă de referință de 180 de luni sau de 15 ani și, în al doilea rând, în conformitate cu articolul 163 din Legea generală privind securitatea socială, de durata perioadei de contribuție realizate.

34. În ceea ce privește durata perioadei de contribuție realizate, baza de evaluare (base reguladora) a doamnei Salgado González a fost diminuată, potrivit ordonanței de trimitere, prin înmulțirea sa cu 53 %, procent care corespunde celor 16 ani de contribuție în Spania și în Portugalia, raportat la o perioadă potențială maximă de 35 de ani prevăzută de legislația spaniolă. Se pare că această diminuare nu este contestată în acțiunea principală.

35. Ceea ce se contestă în acțiunea principală este modul de calcul al nivelului mediu al contribuțiilor doamnei Salgado González în cursul unei perioade de referință de 180 de luni sau de 15 ani¹⁹. Instanța de trimitere a adresat mai multe întrebări cu privire la împărțirea contribuțiilor realizate de doamna Salgado González în cursul anilor imediat anteriori plății ultimei sale contribuții la asigurările sociale spaniole (perioada cuprinsă între 1 aprilie 1984 și 31 martie 1999) la divizorul 210 și, în special, în condițiile în care aceasta nu a plătit contribuții între 1 aprilie 1984 și 31 ianuarie 1989.

36. În opinia noastră, având în vedere că dreptul doamnei Salgado González de a primi o pensie pentru limită de vârstă în Spania există datorită cumulării perioadelor sale de asigurare realizate în Spania și în Portugalia, în prezenta cauză este aplicabil articolul 46 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71²⁰. Această dispoziție stabilește metodologia pe baza căreia se calculează cuantumul teoretic al prestației doamnei Salgado González și cuantumul efectiv al prestației pe care aceasta ar putea să o pretindă. Metodologia în cauză este cunoscută sub denumirea de sistemul cumulului și al repartiției²¹.

37. Potrivit articolului 46 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, instituția competentă calculează cuantumul teoretic al prestației pe care ar putea să o pretindă persoana interesată, cu condiția ca toate perioadele de asigurare care au fost realizate de persoana în cauză într-un stat membru diferit să fi fost realizate în statul membru respectiv. Potrivit articolului 46 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71, instituția competentă stabilește ulterior cuantumul efectiv al prestației pe baza cuantumului teoretic, în conformitate cu raportul dintre perioadele de asigurare realizate înaintea materializării riscului în temeiul legislației pe care o aplică și totalul perioadelor de asigurare realizate înainte de materializarea riscului în temeiul legislațiilor tuturor statelor membre în cauză²².

19 — În observațiile prezentate Curții, INSS și TGSS au precizat că, odată cu adoptarea Legii nr. 27/2011 din 1 august 2011 privind actualizarea, adaptarea și modernizarea sistemului de securitate socială, perioada care trebuie luată în considerare pentru calculul bazei de evaluare (base reguladora) va crește gradual din 2013 până în 2027. În anul 2027, calculul bazei de evaluare (base reguladora) va consta în împărțirea bazelor de contribuție ale unui beneficiar aferente celor 300 de luni care preced evenimentul ce dă naștere la prestație la divizorul 350. Potrivit INSS și TGSS, extinderea perioadei de referință are drept obiectiv, pe de o parte, să garanteze viabilitatea financiară a sistemului și, pe de altă parte, să respecte principiul echității potrivit căruia cuantumul pensiei de tip contributiv reflectă totalul contribuțiilor plătite de un lucrător.

20 — Potrivit unei jurisprudențe constante, problema dobândirii dreptului la o pensie pentru limită de vârstă intră sub incidența articolului 45 alineatul (1) din Regulamentul nr. 1408/71, în timp ce normele privind calculul cuantumului prestațiilor sunt prevăzute la articolul 46 și urm. din regulamentul menționat. A se vedea în acest sens Hotărârea din 9 decembrie 1993, Lepore și Scamuffa (C-45/92 și C-46/92, Rec., p. I-6497, punctul 13) și Hotărârea Lafuente Nieto (citată la nota de subsol 11, punctul 49).

21 — A se vedea Hotărârea din 21 martie 1990, Cabras (C-199/88, Rec., p. I-1023, punctul 5).

22 — Hotărârea din 18 februarie 1992, Di Prinzio (C-5/91, Rec., p. I-897, punctele 41 și 49).

38. În ceea ce privește aplicarea articolului 46 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71, în cazul repartizării sarcinii prestației teoretice a doamnei Salgado González între Spania și Portugalia, reducerea bazei de evaluare (base reguladora) cu 63,86 %, corespunzătoare „cuantumului pro rata”²³ sau perioadei lucrate de doamna Salgado González în Spania în cadrul perioadei totale de asigurare în Spania și în Portugalia, cuprinsă între 1 februarie 1989 și 31 decembrie 2005, nu este contestată în acțiunea principală.

39. Din ordonanța de trimitere și din cele patru întrebări preliminare, pe care le vom analiza împreună, rezultă cu claritate că instanța națională solicită în esență îndrumări cu privire la calculul cuantumului teoretic al pensiei doamnei Salgado González în temeiul articolului 46 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71.

40. Potrivit articolului 46 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71, cuantumul teoretic al pensiei doamnei Salgado González trebuie calculat ca și cum aceasta ar fi lucrat exclusiv în Spania²⁴. Dispoziția menționată are drept obiectiv să acorde doamnei Salgado González cuantumul teoretic maxim pe care aceasta ar putea să îl pretindă dacă toate perioadele de asigurare ar fi fost realizate în Spania²⁵.

41. Articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71 stabilește norme suplimentare pentru calculul cuantumului teoretic menționat la articolul 46 alineatul (2) litera (a) din acest regulament și prevede un sistem de calcul al prestațiilor de pensie pe baza unei contribuții medii, astfel cum este prevăzut de legislația spaniolă²⁶. În plus, în conformitate cu rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71²⁷, care conține clarificări ale normelor de aplicare prevăzute la articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71, și cu jurisprudența constantă în materie, în situațiile precum cea în litigiu în acțiunea principală și astfel cum în mod corect a fost subliniat de instanța de trimitere, cuantumul teoretic al pensiei doamnei Salgado González trebuie calculat exclusiv pe baza contribuțiilor plătite efectiv de aceasta potrivit legislației spaniole, sub rezerva actualizării și revalorizării, astfel încât să corespundă cuantumului pe care ea l-ar fi plătit în cazul în care ar fi lucrat în continuare, în aceleași condiții, în Spania²⁸. Mai mult, calculul bazei de contribuție medii în temeiul articolului 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71, astfel cum este precizat în rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71, trebuie stabilit numai prin raportare la perioadele de asigurare realizate în conformitate cu legislația relevantă²⁹, în prezenta cauză legislația spaniolă.

23 — A se vedea Hotărârea Di Prinzio (citată la nota de subsol 22, punctul 51 și urm.).

24 — A se vedea prin analogie Hotărârea din 3 octombrie 2002, Barreira Pérez (C-347/00, Rec., p. I-8191, punctul 28).

25 — A se vedea Hotărârea din 21 iulie 2005, Koschitzki (C-30/04, Rec., p. I-7389, punctul 28). A se vedea de asemenea Hotărârea din 26 iunie 1980, Menzies (793/79, Rec., p. 2085, punctele 10 și 11).

26 — A se vedea Hotărârea Naranjo Arjona și alții (citată la nota de subsol 11, punctul 19). A se vedea de asemenea, prin analogie, Hotărârea din 29 noiembrie 1984, Weber (181/83, Rec., p. 4007, punctul 14).

27 — Această dispoziție păstrează nemodificat conținutul articolului 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71 și are drept unic obiectiv să asigure compatibilitatea acestuia cu principiile prevăzute la articolul 42 CE. A se vedea Hotărârea Grajera Rodríguez (citată la nota de subsol 11, punctul 20).

28 — A se vedea Hotărârea Naranjo Arjona și alții (citată la nota de subsol 11, punctele 21 și 22), și Hotărârea Grajera Rodríguez (citată la nota de subsol 11, punctul 19).

29 — În Hotărârea Grajera Rodríguez (citată la nota de subsol 11), Curtea a statuat că luarea în considerare a unei perioade în care un lucrător migrant nu a contribuit în mod efectiv la un anumit regim național de securitate socială și care, pe de altă parte, a fost deja luată în considerare în temeiul legislației unui alt stat membru în care persoana în cauză a lucrat nu este conformă cu articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71. Susținerea domnului Grajera Rodríguez conform căreia sumele plătite acestuia în cursul anilor imediat anteriori materializării riscului în alt stat membru trebuie luate în considerare a fost, așadar, respinsă în mod efectiv de Curte.

42. Potrivit unei jurisprudențe constante, articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie interpretat în lumina articolului 46 alineatul (2) litera (a) din acest regulament și a obiectivului prevăzut la articolul 42 CE, care implică în special că lucrătorii migranți nu trebuie să suporte o diminuare a cuantumului prestațiilor lor de securitate socială ca urmare a faptului că și-au exercitat dreptul la liberă circulație³⁰.

43. Trebuie subliniat că, în acțiunea principală, în pofida faptului că doamna Salgado González a contribuit la asigurările sociale timp de 16 ani³¹, perioadă care este de fapt superioară perioadei de referință de 180 de luni stabilite la articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială, calculul contribuțiilor sale medii prin includerea în perioada de referință adoptată în cazul său a perioadei cuprinse între 1 aprilie 1984 și 31 martie 1999 a determinat o diminuare substanțială a cuantumului teoretic al prestației sale prevăzut la articolul 46 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul nr. 1408/71 și, în cele din urmă, a pensiei sale efective. Această diminuare se datorează faptului că, în perioada cuprinsă între 1 aprilie 1984 și 31 ianuarie 1989³², doamna Salgado González nu a contribuit deloc la asigurările sociale spaniole³³.

44. În lumina articolului 46 alineatul (2) litera (a) și a articolului 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71, precum și a rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71, și pentru a garanta că doamna Salgado González nu va trebui să suporte o diminuare a cuantumului pensiei sale ca urmare a faptului că și-a exercitat dreptul la liberă circulație, considerăm că, având în vedere că aceasta a plătit contribuții de asigurare în Spania și în Portugalia pentru o perioadă care depășește cele 180 de luni prevăzute la articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială, baza sa de evaluare (base reguladora) trebuie calculată ca medie a bazelor sale de contribuție efective realizate în Spania în perioada cuprinsă între 1 februarie 1989 și 31 martie 1999. Cu toate acestea, divizorul 210 trebuie ajustat astfel încât să ia în considerare faptul că doamna Salgado González și-a exercitat dreptul la liberă circulație și să reflecte, așadar, numărul de contribuții aferente salariului lunar și indemnizațiilor speciale anuale datorate de doamna Salgado González în Spania în perioada cuprinsă între 1 februarie 1989 și 31 martie 1999.

45. INSS și TGSS susțin că posibilitatea de a calcula pensia unui lucrător migrant prin luarea în considerare a datei ultimei contribuții realizate în Spania în locul datei la care a avut loc evenimentul care dă dreptul la prestație fără a modifica numărul de luni care trebuie luat în calcul (180) este, în egală măsură, nediscriminatorie și corectă, întrucât, în caz contrar, perioada de contribuții care trebuie luată în considerare ar fi foarte redusă. INSS și TGSS au subliniat în cadrul observațiilor lor scrise flexibilitatea semnificativă de care beneficiază lucrătorii migranți atunci când aleg nivelul contribuțiilor de asigurări sociale pe care doresc să le plătească potrive legii spaniole, precum și posibilitatea acordată acestor lucrători de a-și suspenda obligația de plată a contribuțiilor. Astfel, dacă un lucrător care desfășoară activități independente nu plătește contribuții, această lacună este calculată la valoarea zero³⁴. În plus, INSS și TGSS susțin că domeniul de aplicare al dreptului privind libera circulație a lucrătorilor este diferit pentru lucrătorii salariați și pentru lucrătorii care desfășoară activități independente. Legislația securității sociale a unui stat membru poate reprezenta unul dintre motivele care au determinat un lucrător care desfășoară activități independente să se stabilească în alt stat membru. Astfel, în cazul în care legislația unui stat membru nu ia în considerare perioadele în care nu sunt plătite contribuții, exercitarea dreptului la liberă circulație poate avea o influență asupra

30 — Hotărârea Lafuente Nieto (citată la nota de subsol 11, punctul 33). Aceasta implică faptul că baza de contribuție medie calculată potrivit articolului 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71 trebuie să fie pentru lucrătorul migrant aceeași ca în cazul în care acesta nu și-ar fi exercitat dreptul la liberă circulație. A se vedea Hotărârea Naranjo Arjona și alții (citată la nota de subsol 11, punctul 21).

31 — A se vedea punctele 10 și 11 de mai sus.

32 — Care corespunde unei perioade de 4 ani și 10 luni.

33 — A se vedea punctul 11 de mai sus, în cuprinsul căruia s-a arătat că doamna Salgado González a început să contribuie la asigurările sociale spaniole numai de la 1 februarie 1989.

34 — În cazul lucrătorilor salariați, aceste lacune sunt „acoperite” cu cuantumul echivalent unei contribuții minime.

quantumului pensiei unui lucrător care desfășoară activități independente. Aceasta nu contravine principiilor egalității și liberei circulații a lucrătorilor. În cadrul ședinței din 24 mai 2012, INSS și TGSS au menționat posibilitatea ca lucrătorii care desfășoară activități independente să abuzeze de sistemul spaniol de asigurări sociale prin exercitarea dreptului la liberă circulație.

46. Obiectivul articolului 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială pare a fi calculul unui quantum mediu sau reprezentativ al bazelor de contribuție ale unui lucrător în Spania într-o perioadă de referință. Considerăm că, deși este adevărat că aplicarea descrisă la punctul 44 de mai sus a dispozițiilor articolului 46 alineatul (2) litera (a) și ale articolului 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71, precum și ale rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 la calculul quantumului teoretic al prestațiilor poate, eventual³⁵, să conducă la luarea în considerare a unei perioade reduse de contribuție în Spania atunci când se calculează baza de evaluare a unui lucrător migrant, nu putem constata niciun avantaj nedorit, evident sau inevitabil, de care să beneficieze un astfel de lucrător. În această privință, trebuie subliniat că quantumul teoretic al pensiei doamnei Salgado González a fost diminuat prin aplicarea unui raport în conformitate cu articolul 46 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71 pentru a reflecta faptul că aceasta și-a exercitat dreptul la liberă circulație și că nu a plătit contribuții de asigurări sociale în Spania ulterior datei de 31 martie 1999³⁶.

47. În opinia noastră, neajustarea în acest fel a divizorului va aduce o atingere semnificativă dreptului la liberă circulație al unui lucrător care desfășoară activități independente³⁷. În plus, contrar susținerilor Regatului Spaniei, diminuarea quantumului teoretic al doamnei Salgado González în conformitate cu legislația spaniolă și utilizarea unui divizor care reprezintă numărul de contribuții aferente salariului lunar și indemnizațiilor speciale anuale datorate în perioada de referință și care nu ia în considerare faptul că aceasta și-a exercitat dreptul la liberă circulație nu vor fi compensate de faptul că doamna Salgado González va primi o pensie în alt stat membru. Considerăm că o astfel de susținere nu ia în considerare pentru calculul pensiilor în toate statele membre în cauză nici aplicarea dispozițiilor articolului 46 alineatul (2) litera (a), nici a celor ale articolului 46 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71 și ignoră distincția clară care există între metodologia de calcul al quantumului teoretic al unei prestații și metodologia de calcul al quantumului efectiv al prestației prevăzute de dispozițiile menționate.

48. În ceea ce privește susținerile INSS și TGSS conform cărora domeniul de aplicare al dreptului la liberă circulație al lucrătorilor este diferit pentru lucrătorii salariați și pentru lucrătorii care desfășoară activități independente, acestea trebuie respinse în lumina dispozițiilor legale care sunt aplicabile în contextul situației de fapt și al împrejurărilor din acțiunea principală, după cum a arătat instanța de trimitere. În această privință, dispozițiile articolului 46 alineatul (2) litera (a) și ale articolului 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71, precum și cele ale rubricii H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 privind calculul quantumului teoretic al unei prestații sunt aplicabile în egală măsură lucrătorilor salariați și lucrătorilor care desfășoară activități independente³⁸.

35 — De fapt, acest lucru depinde de situația personală a fiecărui lucrător migrant. În orice caz, în ceea ce privește situația de fapt specifică din acțiunea principală, doamna Salgado González a contribuit în Spania de la 1 februarie 1989 până la 31 martie 1999, așadar pentru o perioadă mai mare de 10 ani, despre care am susține că este suficient de îndelungată pentru a obține o contribuție medie reprezentativă.

36 — A se vedea punctul 13 de mai sus. A se vedea de asemenea punctul 38 de mai sus.

37 — Este de asemenea evident că, potrivit modului de funcționare a legislației spaniole, cu cât lucrătorul care desfășoară activități independente exercită mai mult timp dreptul la liberă circulație, cu atât este mai semnificativă această atingere. În plus, atingerea în cauză se va accentua cu timpul, o dată cu extinderea perioadei de referință la 300 de luni anterioare evenimentului care dă dreptul la prestație și cu adoptarea divizorului 350 în temeiul Legii spaniole nr. 27/2011 (a se vedea nota de subsol 19 de mai sus).

38 — Articolul 46 alineatul (2) din Regulamentul nr. 1408/71 se referă în mod special la persoanele (lucrătorii) care desfășoară activități independente. A se vedea de asemenea Hotărârea Barreira Pérez (citată la nota de subsol 24, punctul 28). Considerăm că, întrucât articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul nr. 1408/71 stabilește norme suplimentare pentru calculul quantumului teoretic menționat la articolul 46 alineatul (2) litera (a), iar rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 aduce clarificări la articolul 47 alineatul (1) litera (g), toate dispozițiile menționate anterior se aplică în mod egal lucrătorilor salariați și lucrătorilor care desfășoară activități independente.

49. Sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, potrivit sistemului spaniol de securitate socială, nivelul pensiei unui lucrător care desfășoară activități independente pare să reflecte în mod direct efortul pe care acesta l-a făcut pentru a contribui la sistemul menționat. În opinia noastră, ajustarea divizorului 210 prevăzut în conformitate cu articolul 162 alineatul 1 din Legea generală privind securitatea socială în măsura necesară pentru a lua în considerare faptul că un lucrător care desfășoară activități independente și-a exercitat dreptul la liberă circulație, împreună cu aplicarea raportului³⁹ prevăzut la articolul 46 alineatul (2) litera (b) din Regulamentul nr. 1408/71, asigură reflectarea corectă a acestui efort în cuantumul pensiei efective a celui lucrător în statul membru în cauză, garantând în același timp dreptul său la liberă circulație și viabilitatea financiară a sistemului național de pensii.

VI – Concluzie

50. În lumina considerațiilor de mai sus, propunem Curții să răspundă la întrebările preliminare adresate de Tribunal Superior de Justicia de Galicia (Spania) după cum urmează:

„În cazul în care un lucrător migrant care desfășoară activități independente plătește contribuții de asigurări sociale în unul sau în mai multe state membre pentru o perioadă egală sau mai mare decât perioada de referință prevăzută în legislația spaniolă, articolul 46 alineatul (2) litera (a) și articolul 47 alineatul (1) litera (g) din Regulamentul (CEE) nr. 1408/71 al Consiliului din 14 iunie 1971 privind aplicarea regimurilor de securitate socială în raport cu lucrătorii salariați, cu lucrătorii care desfășoară activități independente și cu membrii familiilor acestora care se deplasează în interiorul Comunității, precum și rubrica H (Spania) punctul 4 din anexa VI la Regulamentul nr. 1408/71 se opun ca prestația teoretică spaniolă a acestui lucrător să fie calculată pe baza contribuțiilor sale efective în Spania, realizate în cursul anilor imediat anteriori plății ultimei sale contribuții la sistemul spaniol de securitate socială, dacă suma astfel obținută este împărțită la un divizor care reprezintă numărul de contribuții aferente salariului lunar și indemnizațiilor speciale anuale datorate în perioada de referință și care nu ia în considerare faptul că acest lucrător și-a exercitat dreptul la liberă circulație.”

39 — A se vedea punctele 13, 38 și 46 de mai sus. Raportul mai este denumit în acțiunea principală și *pro rata temporis*.